

Republika Slovenija
SVET ZA ZNANOST IN TEHNOLOGIJO

ZAPISNIK

1. seje Sveta za znanost in tehnologijo, ki je bila v petek, 24. junija 2005 ob 13. uri v prostorih Vlade Republike Slovenije, Gregorčičeva 27, Ljubljana

Prisotni člani SZT: prof. dr. Tomaž Pisanski, prof. dr. Marija Kosec, prof. dr. Janez Sketelj, prof. dr. Jera Vodušek Starič, mag. Miroslav Štravs, dr. Dragica Kisilak, mag. Miran Kramberger, prof. dr. Matjaž Gams, prof. dr. Jurij Perovšek, akad. prof. dr. Boštjan Žekš, prof. dr. Jože Mencinger, prof. dr. Andrej Brodnik (namesto prof. dr. Lucije Čok po njenem pooblastilu), mag. Jožko Čuk, dr. Jure Zupan.

Odsotnost opravičili: dr. Franc Avbelj, dr. Jana Babnik Gomišček, dr. Andrej Bajuk, prof. dr. Ivan Rozman.

Drugi prisotni: Beti Gačnik, Polona Strnad, Martin Plut, Jasna Kontler Salamon in Prudencija Perat.

Sejo je vodil prof. dr. Tomaž Pisanski, predsednik SZT.

Predsednik pozdravi vse navzoče. Obrazloži tehnični postopek poteka seje in pove, da se seja snema. Prisotne obvesti, da se bo o seji sestavil zapisnik, ki ga bo pripravil tajnik Martin Plut, katerega je imenoval minister dr. Jure Zupan.

Predsednik razloži pravno podlago za imenovanje SZT, ter obvesti prisotne, da bo zahteval popravek sklepa vlade, kajti pri njegovem imenovanju niso navedli, da je tudi predstavnik IMFM ter Univerze na Primorskem.

Predsednik vse navzoče tudi obvesti o odstopu novega člana SZT dr. Aleša Štrancarja.

Ugotovi se sklepčnost, nakar predsednik predlaga dnevni red, kakor je naveden na vabilu za sejo.

Prof. dr. Jože Mencinger pred glasovanjem o dnevnem redu vpraša o svojem statusu člana SZT v zvezi s postopkom imenovanja in razrešitve. Sam je član SZT po funkciji, slednje pa zanima tudi več bivših članov, ki niso dobili nobenega uradnega obvestila o razrešitvi. Na navedeno vprašanje odgovori minister dr. Jure ZUPAN, ki pove, da bodo o tem bivši člani ustrezno obveščeni.

Sprejet je bil naslednji dnevni red:

1. Sprejem Poslovnika o delu Sveta za znanost in tehnologijo Republike Slovenije,
2. Priprava predloga članov Znanstvenega sveta Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije,

3. Seznanitev z javno razpravo o predlogu Nacionalnega raziskovalnega in razvojnega programa,
4. Razno.

Ad 1.

Sprejem Poslovnika o delu Sveta za znanost in tehnologijo Republike Slovenije

Predlog poslovnika je bil sestavljen na podlagi prejšnjega. Predsednik vse prisotne člane opozori na pomen poslovnika za nadaljno delo SZT, ter nato prične z vsebinsko predstavitevijo poslovnika. Tako posebej predstavi naslednje člene: 2. člen, 3. člen, 5. člen, 7. člen, 11. člen, 12. člen, 15. člen, 16. člen, 17. člen, 18. člen, 19. člen, 20. člen, 21. člen, 26. člen, 27. člen.

Po predstavitvi poslovnika predsednik poda svoj predlog za spremembo 10. člena. Tako predlaga, da se v 10. členu v prvi alineji doda *praviloma*, torej »Seje sveta so *praviloma* javne.«

Po izčrpnih diskusiji se poda na glasovanje predlog o spremembi 10. člena in sicer »Seje sveta so *praviloma* javne.« ter predlog o spremembi 19. člena in sicer »Seje sveta se *praviloma* snemajo.« Obe spremembi sta sprejeti. S temi spremembami je bil sprejet sklep:

Sklep 1/1: Sprejme se Poslovnik o delu Sveta za znanost in tehnologijo Republike Slovenije s predlaganima spremembama.

V skladu s sprejetim poslovnikom predsednik SZT predlaga za podpredsednico dr. Jano Babnik Gomišček, ki jo je SZT tudi soglasno potrdil.

Sklep 1/2: Za podpredsednico SZT se imenuje dr. Jano Babnik Gomišček.

Ad 2.

Priprava predloga članov Znanstvenega sveta Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije

Predsednik predstavi predlagano listo kandidatov za člane Znanstvenega sveta Javne agencije za raziskovalno dejavnost RS, ki ga je pripravila delovna skupina SZT v prejšnji sestavi in je priložena kot gradivo k drugi točki. Člane seznanijo, da bo iz dopolnjene liste minister izb(e)ral 6 kandidatov in jih pozove, da listo dopolnijo oz. razširijo. Hkrati pa člane seznanijo s svojim umikom iz liste kandidatov, ker je v vmesnem času postal predsednik SZT. Pri predlaganju kandidatov na listo pa člane opozori na enakopravno porazdelitev med spoloma, institucijami, univerzami, inštituti, gospodarstvom ter vedami.

Po daljši razpravi člani predlagajo naslednjo listo kandidatov :

- **Naravoslovne vede:** prof. dr. Dragan Mihailović (IJS)
prof. dr. Marko Petkovšek (UL FMF)
prof. dr. Peter Križan (UL FMF)
dr. Marjana Novič (KI)
prof. dr. Dušanka Janežič (KI)
prof. dr. Bogomil Gorenc
- **Tehniške vede:** prof. dr. Borut Žalik (UM FERi)
prof. dr. Damjan Miklavčič (UL FE)
prof. dr. Jože Vižintin (UL FS)

prof. dr. Žiga Turk (UL FGG)
prof. dr. Aleš Leonardis (UL FRI)
prof. dr. Uroš Urleb (LEK in UL FFA)
prof. dr. Bojana Volčina
prof. dr. Stanko Strmičnik (IJS)

- **Medicinske vede:** prof. dr. Eldar Gadžijev (SBM UM MF)
prof. dr. Franc Strle (KC)
prof. dr. Zoran Grubič
- **Biotehniške vede:** prof. dr. Peter Dovč (UL BF)
dr. Boris Kryštufek (UP ZRS)
prof. dr. Borut Štukelj (UL FFA)
- **Družboslovne vede:** prof. dr. Ivan Svetlik (FDV)
prof. dr. Slavko Splichal (FDV)
prof. dr. Frane Adam (FDV)
prof. dr. Janek Musek (UL FF)
prof. dr. Janez Kranjc (UL PF)
- **Humanistične vede:** prof. dr. Peter Vodopivec (INZ)
prof. dr. Rado Riha (ZRC SAZU)
prof. dr. Aleksandra Derganc (UL FF)
doc. dr. Lučka Lorber (UM PEF)
prof. dr. Ivan Štuhec (UL TEOF)
prof. dr. Mihael Kuzmič
prof. dr. Anton Gosar (UP)
prof. dr. Mitja Guštin (UP)
prof. dr. Maja Milčinski (UL FF)

Sklep 2/1: Navedena lista se pošlje ministru dr. Juretu Zupanu, kot predlagana lista kandidatov za člane Znanstvenega sveta.

Ad 3.

Seznanitev z javno razpravo o predlogu Nacionalnega raziskovalnega in razvojnega programa

Minister dr. Jure Zupan pove, da je na ministrstvo prispelo okoli 100 predlogov iz tridesetih naslovov. Glavne pripombe, ki so bile upoštevane, so:

1. NRRP daje težo povezovanju sfer med raziskovanjem na univerzi, raziskovanjem na inštitutih ter raziskovanjem v gospodarstvu (vključno z družbeno-pomembnimi organizacijami). To je osnova NRRP-ja. Poudarja se dvosmernost prenosa znanja (informacije tečejo tudi iz gospodarstva nazaj na univerze in inštitute).
2. NRRP-ju je potrebno dodati humanistično noto.
3. Gospodarska zbornica je zahtevala, da odgovornost za izvajanje NRRP nosi izključno Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo.
4. Pripombe na izrazoslovje, ki se je ublažilo.
5. Kritika na neuskaljene in nerealne številke. Te številke so se uskladile in sicer 0,4% povečanja gre v naravoslovno-tehnične vede, 0,1% pa ostalo. Minister poudari, da gre povečanje v vse vede. Prioriteta te vlade pa je v večinskem povečanju v

naravoslovno-tehnične vede. Same številke so ostale zato, da se lahko opazujejo premiki.

6. Upoštevale so se vse pripombe Urada za enake možnosti (na straneh 4, 18, 20 in 28). Upoštevalo se je 9 pripomb, ki jih je podal Strateški svet za gospodarstvo. Pripombe iz humanistične sfere na straneh 4, 23, 27. Naprej, veliko pripomb je bilo upoštevanih s strani podjetij. Tudi DS je podal tehtne pripombe. Skratka, v veliki meri so se upoštevale skoraj vse pripombe.

Na koncu je minister še enkrat poudaril, da je v načrtu Vlade RS prioriteto letno povečanje sredstev za raziskave in razvoj za 0,1% BDP na leto, kar danes pomeni približno 6 mrd SIT. To je relativizirano – ker je 1. cilj finančne politike zmanjšanje javnega dolga, bo »bitka« za sredstva vsaj na začetku malo težja. Še eden od ciljev vlade je povečanje mladih raziskovalcev na 350 na leto. Še dodatni ukrepi, ki jih je ministrstvo že objavilo, so v smeri jačanja te strategije in v smeri integracije raziskovalno-razvojnega dela.

Minister razloži, da NRRP potrjuje parlament. SZT ga ima na vpogled. Je pa ta dokument nujen, ker se bo preko njega urejalo naslednje proračune.

Predsednik je pozval k razpravi. Člani so se odzvali. Bilo je kar nekaj pohval NRRP-ja, ampak še vedno je odprtih veliko vprašanj in dilem. Predstavniki GZS Jožko Čuk je predstavil mnenje gospodarstvenikov. Poudaril je veliko razhajanje. Sicer so cilji v redu, izvedba le-teh pa ni mogoča. Podaril je sodelovanje med tremi segmenti: gospodarstvo, inštituti in univerze. Člani so poudarili pomen osnovnih raziskav. Kakorkoli pa je stik znanstvene sfere z gospodarsko družbo zelo pomemben. Povečati moramo stimulacije raziskovalcev, da sodelujejo z gospodarstvom. Povečati se mora število raziskovalcev v gospodarstvu, mladi raziskovalci v tujini niso tako razširjeni. Prisoten je tudi strah razdelitve univerz in priključitve inštitutov. Tudi mala podjetja podpirajo stimulacije za raziskave v gospodarstvu, konkretno da bi se prilagodili razpisi, da bi imela mala podjetja več možnosti. Člani pozovejo k še izboljšanju tega dokumenta. NRRP preveč ločuje institucije, saj vsi opravljajo osnovne raziskave. Člani so opozorili, da so prevečkrat poudarjene raziskave in razvoj, premalokrat pa temeljne znanosti. Ponovno pa je potrebno obnoviti humanistična načela. Pozove se k zmanjševanju obdavčenja visoko-produktivnega dela (raziskovalno delo). Saj je nevarnost bega raziskovalcev v tujino.

V razpravi je prof. dr. Janez Sketelj opozoril na pomembno področje, ki bi moralo biti opredeljeno kot prednostno področje v NRRP med področji, ki niso neposredno povezana z gospodarsko konkurenčnostjo, in sicer je to področje zdravja populacije oziroma gre za socialno medicinska vprašanja, ki so lahko prava družbena bomba v naši družbi. Prav zaradi navedenega jim je potrebno posvetiti posebno pozornost, vsaj toliko kot recimo nacionalni varnost. Gre pa npr. za probleme, povezani s staranjem populacije, samomori, drogami, alkoholizmom, kajenjem in rodnostjo v Sloveniji.

Besedo je dobil minister. Poudaril je, da se z načrtom zelo mudi, ker se bo proračun za leto 2006/2007 začel pripravljati julija t.l.. Opozoril je, da je naloga SZT, da spremlja izvajanje NRRP, predlaga nove ukrepe, ga izboljša. Smeri NRRP-ja so povečati integralno možnost prehajanja v obeh smereh znanja gospodarstva, univerz in inštitutov in gospodarskega raziskovanja. Podjetja potrebujejo mlade ljudi. Prav tako se tudi v podjetjih opravljajo osnovne raziskave, ne le na univerzah. Potrebujemo koordinacijo in sodelovanje med vsemi.

Ta program mora vlada sprejeti in ga poslati v parlament. Če ga vlada ne sprejme, programa ni. Zato predloženi NRRP vsebuje kompromis različnih legitimnih interesov.

Pri tem predsednik opomni člane SZT, da minister NRRP samo predstavlja, da ni prosil oz. da vlada SZT ni prosila za mnenje oz. stališče v zvezi z NRRP-jem.

Minister poda predlog za sklep, da svet ustanovi delovno telo, ki bo spremljalo NRRP in dajalo predloge za spremembe. Imena za to delovno skupino bodo pripravljena do naslednje seje. Sklep je soglasno sprejet.

Sklep 3/1: Ustanovi se delovno telo, ki bo spremljalo NRRP.

Po navedeni točki minister zaradi nujnih službenih obveznosti zapusti sejo.

Ad 4.
Razno

a) Predsednik predlaga naslednjo sejo, ki bo nekje septembra ali v začetku oktobra. Člani se strinjajo.

b) Akademik prof. dr. Žekš opozori na nek čuden način evaluacije ob delitvi novih mest za mlade raziskovalce. Kot mentorje se je na medicini predlagalo dva Nobelova nagrajenca, pa se nista kvalificirala.

Pozove se k večji avtonomiji in zaupanju področjem, da imajo svoje sisteme za imenovanje mentorjev, ki pa imajo neke splošne smernice.

Predsednik predlaga, da se takšni predlogi pripravijo vnaprej in bodo na dnevnem redu ene od naslednjih sej SZT.

c) Pojavi se vprašanje v zvezi z internetno stranjo, popularizacijo tega sveta, ali se kaj dogaja v zvezi z elektronsko listo članov sveta. Predsednik odgovori, da je seznam z elektronskimi naslovi že pripravljen, ostalo pa je v teku.

Predsednik sejo zaključi.

Zapisal: Martin Plut

Predsednik SZT
Prof. dr. Tomaž Pisanski

Ljubljana, 24. junij 2005